

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

Številka: 007-161/2025/4

Ljubljana, 11. september 2025

EVA: 2025-2570-0039

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Sklep o višini globe za presežne emisije za leto 2024 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela sklep:

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je sprejela Sklep o višini globe za presežne emisije za leto 2024, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Agencija Republike Slovenije za okolje.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Bojan Kumer, minister za okolje, podnebje in energijo
- Teja Božovič Holc, generalna sekretarka na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo
- Uroš Vajgl, državni sekretar na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo
- Andrej Gnezda, generalni direktor Direktorata za podnebne politike
- mag. Mateja Pitako, Vodja Sektorja za podnebne politike
- Maša Mlinarič, podsekretarka, Sektor za izvajanje podnebnih politik

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Podnebnega zakona mora upravljavec naprave, operator zrakoplova in ladjarska družba do 30. septembra, regulirani subjekt pa do 31. maja tekočega leta v registru Unije vsako leto predati emisijske kupone v količini, ki ustreza celotni količini emisije toplogrednih plinov, ki jih je ta subjekt povzročil v preteklem koledarskem letu.

Če te obveznosti ne izpolni, mora tak subjekt v skladu s 114. členom PoZ plačati globo za presežne emisije za vsako tono ekvivalenta CO₂ nad količino predanih kuponov. Višina globe se vsako leto prilagodi evropskemu indeksu cen življenjskih potrebščin, vlada pa jo določi s sklepom. Za leto 2024 višina globe znaša 130,34 EUR/t ekvivalenta CO₂.

V skladu s 26. členom Uredbe 2023/956/EU je višina globe v okviru mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (v nadaljevanju: CBAM), če pooblaščen deklarat CBAM ne preda kuponov CBAM (to so t. i. neprijavljene emisije), enaka višini globe v okviru sistema trgovanja z emisijskimi kuponi. Zato sedmi in osmi odstavek 114. člena Podnebnega zakona določata, da se za izrekanje glob v okviru CBAM uporablja globa v enaki višini, kot jo določa sklep za presežne emisije. 26. člen Uredbe 2023/956/EU se uporablja od 1. januarja 2026, zato ta sklep za CBAM deklarante v letu 2025 ni relevanten.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje): – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.				
II. Finančne posledice za državni proračun				

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Sklep o višini globe za presežne emisije za leto 2024 lahko vpliva na javnofinančna sredstva, saj so sredstva iz teh glob vir financiranja Podnebnega sklada in predstavljajo namenske prihodke državnega proračuna (četrti odstavek 29. člena PoZ). Ker je višina priliva odvisna od morebitnih kršitev, je zato vnaprej ni mogoče določiti.

V obdobju 2013–2025 je bil sklep o penalih (predhodnik globe za presežne emisije, ki je bil izdan na podlagi Zakona o varstvu okolja) izdan samo enemu operatorju zrakoplova, in sicer družbi SiAvia d.o.o. – v stečajju (odločba št. 35483-3/2019-3 z dne 25. 1. 2019, penali v višini 1.130.295,15 EUR). Na podlagi te odločbe je bil navedeni znesek, skupaj z zneskom za letno nadomestilo za vodenje računa (100,15 EUR), priznan kot terjatev v stečajnem postopku.

Dne 7. 4. 2021 je bil na spletni strani AJPes objavljen sklep o končni razdelitvi in načrt končne razdelitve, na podlagi katerega je bila poplačana terjatev za penale v višini 3.025,82 EUR v proračun Republike Slovenije ter terjatev za letno nadomestilo za vodenje računa v višini 0,27 EUR na račun Agencije za okolje.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE
---	-----------

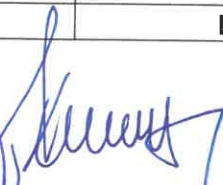
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
---	-----------

Predlog gradiva ni takšne narave, da bi bila potrebna predhodna objava oziroma ker gre za akt, s katerim Vlada RS izvršuje zakonsko pooblastilo za določitev višine penalov.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
 mag. Bojan KUMER MINISTER	

Na podlagi drugega odstavka 114. člena Podnebnega zakona (Uradni list RS, št. 56/25) je Vlada Republike Slovenije sprejela

**SKLEP
o višini globe za presežne emisije za leto 2024**

I

Višina globe za vsako začeto tono ekvivalenta ogljikovega dioksida za leto 2024 je 130,34 eura.

II

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA 2025-2570-0039

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV**I. UVOD****1. Pravna podlaga**

Pravna podlaga za izdajo predpisa je drugi odstavek 114. člena Podnebnega zakona (Uradni list RS, št. 56/25; v nadaljnjem besedilu: PoZ).

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

/

3. Splošna obrazložitev

Upravljavci naprav, operatorji zrakoplovov in ladjarske družbe, vključeni v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v EU (v nadaljevanju: sistem trgovanja), morajo v register Unije do 30. septembra, regulirani subjekti pa do 31. maja tekočega leta predati emisijske kupone v količini, ki ustreza celotni količini emisij toplogrednih plinov, ki jih je naprava, zrakoplov, ladjarska družba ali regulirani subjekt povzročil s svojo dejavnostjo in izpustil v ozračje v preteklem letu.

Količina emisij toplogrednih plinov je razvidna iz poročila o emisijah toplogrednih plinov in iz poročila o njihovem preverjanju. Če upravljavec naprave, operator zrakoplova ali ladjarska družba do 30. aprila, regulirani subjekt pa do 31. maja tekočega leta ne izpolni svoje obveznosti predaje emisijskih kuponov, mora plačati globo za presežne emisije za vsako začeto tono ekvivalenta CO₂, ki jo je naprava, zrakoplov, ladja ali regulirani subjekt zaradi opravljanja svoje dejavnosti izpustil v ozračje in ki presega količino emisijskih kuponov, predanih v register Unije.

Višina globe za presežne emisije za leto 2024 znaša 130,34 eura.

V skladu z drugim odstavkom 114. člena PoZ se višina globe vsako leto poveča za evropski indeks cen življenjskih potrebščin, objavljen na spletni strani Statističnega urada EU, njeno višino pa določi Vlada RS s sklepom. Poleg plačila globe mora subjekt vključen v sistem trgovanja, ki ni predal zadostne količine emisijskih kuponov v registru Unije, ob naslednji predaji predati tudi vse manjkajoče emisijske kupone (deseti odstavek 57. člena PoZ).

V skladu s 26. členom Uredbe (EU) 2023/956 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (UL L št. 130 z dne 16. 5. 2023, str. 52), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/956/EU) je višina globe v okviru mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (v nadaljevanju: CBAM), če pooblaščen deklarant CBAM ne preda kuponov CBAM (to so t. i. neprijavljene emisije), enaka višini globe v okviru sistema trgovanja z emisijskimi kuponi. Zato sedmi in osmi odstavek 114. člena PoZ določata, da se za izrekanje glob v okviru CBAM uporablja globa v enaki višini, kot jo določa sklep za presežne emisije. 26. člen Uredbe 2023/956/EU se uporablja od 1. januarja 2026, zato ta sklep za CBAM deklarante v letu 2025 ni relevanten.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona.

/

5. Izjava o skladnosti predloga predpisa s pravnimi akti EU**II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV**

Sistem trgovanja temelji na načelu »onesnaževalec plača«. To pomeni, da mora vsak subjekt, vključen v sistem trgovanja (upravljavec naprave, operator zrakoplova, ladjarska družba ali regulirani subjekt) vsako leto v registru Unije predati po en emisijski kupon za vsako tono ekvivalenta CO₂, ki jo izpusti v ozračje. Če te zakonsko predpisane obveznosti ne izpolni in emisijskih kuponov ne preda ali pa jih preda premalo, pomeni to kršitev temeljnega načela sistema trgovanja.

Količina emisij, ki jo mora subjekt predati, je razvidna iz poročila o emisijah toplogrednih plinov in iz poročila o njihovem preverjanju. Če upravljavec naprave, operator zrakoplova ali ladjarska družba do 30. septembra, regulirani subjekt pa do 31. maja tekočega leta ne izpolni svoje obveznosti predaje

kuponov, mora plačati globo za presežne emisije za vsako začeto tono ekvivalenta CO₂ nad količino predanih kuponov.

Na podlagi 16. člena revidirane Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 275, z dne 25. 10. 2003, str. 32), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L št. 2024/795 z dne 29. 2. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2003/87/ES) je ta globa poenotena na ravni EU in znaša 100 EUR/t presežnih emisij, od 1. januarja 2013 dalje pa se vsako leto poveča za letni evropski indeks cen življenjskih potrebščin. Višina globe je bila v slovenski pravni red prenesena z ZVO-2 (208. člen - Penali) in nato povzeta v PoZ (114. člen - Globe za presežne in neprijavljene emisije).

V skladu z drugim odstavkom 114. člena PoZ se višina globe za presežne emisije v tekočem letu izračunana tako, da se vsako leto poveča za letni evropski indeks cen življenjskih potrebščin (HICP), objavljen na spletnem mestu Statističnega urada EU v aprilu tekočega leta, višino globe pa določi vlada s sklepom.

Za leto 2023 je znašala 127,29 EUR/t ekvivalenta CO₂, za leto 2024 pa 130,34 EUR/t ekvivalenta CO₂ (pri letni stopnji HICP 2,4 %).

Neprijavljene emisije in CBAM (tretji do osmi odstavek 114. člena PoZ)

Za izvajanje mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (v nadaljevanju: CBAM) PoZ določa tudi globe za neprijavljene emisije. Če pooblaščen deklarat CBAM v obdobju polnega izvajanja CBAM (tj. od leta 2026 dalje) ne predloži zadostnega števila CBAM kuponov v registru CBAM, je globa za neprijavljene emisije določena v enaki višini kot globa za presežne emisije v ETS (sedmi odstavek 114. člena PoZ). Ta neposredna povezava izhaja iz 26. člena Uredbe (EU) 2023/956, ki se sklicuje na 16. člen Direktive 2003/87/ES.

CBAM je namenjen preprečevanju selitve virov emisij ogljikovega dioksida izven EU ter uvaja enakovredno ceno ogljika za uvoženo in domače blago v sektorjih cementa, železa in jekla, gnojil, aluminija, električne energije in vodika. Med prehodnim obdobjem (oktober 2023–december 2025) deklaranti poročajo o vgrajenih emisijah, ne predajajo pa kuponov. Od leta 2026 se CBAM uporablja v polnem obsegu, usklajeno s postopno ukinitvijo brezplačnih dodelitev kuponov v ETS.

Globe za presežne emisije v ETS so prihodek Podnebnega sklada in predstavljajo namenske prihodke državnega proračuna (29. člen, četrti odstavek PoZ), globe za neprijavljene emisije pa prihodek državnega proračuna (114. člen, deveti odstavek PoZ).